

بی‌هوشی چند نوع است؟

۲ نوع بی‌هوشی وجود دارد: بی‌هوشی عمومی و بی‌حسی موضعی.

در بی‌هوشی عمومی سطح هوشیاری بیمار کاملاً از بین می‌رود ولی در بی‌حسی موضعی چنین نیست. بی‌حسی موضعی نیز ۲ نوع دارد: بی‌حسی که از نخاع انجام می‌شود و بی‌حسی همان قسمتی که قرار است عمل شود.

چرا بعضی از بیماران باید بی‌هوشی عمومی بگیرند و بعضی نخاعی؟

این موضوع به شرایط بیمار بستگی دارد. مثلاً برای فردی که به بیماری ریوی مبتلاست، بی‌هوشی عمومی مناسب نیست چون در بی‌هوشی عمومی ماده‌ای وجود دارد که شل‌کننده عضلات است. این عضلات در ریه‌ها نیز وجود دارند و چون از قبل نیز عملکرد ریه مشکل داشت، بیمار دچار ضعف بیشتر عملکرد ریوی خواهد شد. در این بیماران بهتر است از بی‌حسی نخاعی استفاده شود. در خانم‌هایی که سزارین می‌شوند نیز روش ارجح، بی‌حسی نخاعی است. به دلیل شرایط خانم باردار احتمال برگشت محتویات معده به داخل ریه زیاد است و بی‌حسی نخاعی این احتمال را به حداقل می‌رساند.

در بی‌هوشی عمومی از یک ورید محیطی برای بیمار حداقل یک رگ مناسب گرفته شده سپس سرم به بیمار وصل می‌شود و داروهای مختلفی که هر کدام اثرات خاصی دارند در سیاه رگ او تزریق می‌شود. در واقع هر کدام از این داروها بخشی از بی‌هوشی را ایجاد می‌کنند، برای مثال یکی از آن‌ها باعث خواب‌آلودگی می‌شود. یکی دیگر بدن را شل می‌کند. دیگری روی تنفس تأثیر می‌گذارد و بعد از

اینکه بیمار بیهوش شد تحت تنفس مصنوعی با دستگاه‌های خاص قرار می‌گیرد و شرایط برای انجام جراحی فراهم می‌شود و بعد با اتمام عمل جراحی داروهای دیگری به بیمار تزریق شده تا اثرات داروهای اولیه خنثی و شرایط به تدریج برای هوشیار شدن او فراهم شود سپس بیمار از تنفس مصنوعی خارج می‌شود و به حالت هوشیاری بر می‌گردد. جالب اینجاست که بدانید عمل جراحی هر قدر هم طول بکشد بیمار متوجه چیزی نمی‌شود و برایش مثل یک لحظه می‌گذرد.

تزریق داروی بی‌حسی در اطراف نخاع

در بی‌حسی اسپینال یا اپیدورال داروی خاصی که معمولاً یک داروی بی‌حس‌کننده موضعی است، در فضای کناری نخاع (نه در خود نخاع) با روش خاصی تزریق می‌شود. به این ترتیب سطح خاصی از اعصاب بدن در ناحیه کمر و اطراف آن دچار بی‌حسی می‌شود بنابراین از این روش می‌توان برای انجام اعمال جراحی اطراف و داخل شکم اندام‌های تحتانی، پاها و لگن استفاده کرد. این بی‌حسی موقتی است و ممکن است از نیم ساعت تا حتی چندین ساعت در بعضی اعمال جراحی طول بکشد. در واقع میزان بی‌حسی بستگی به نوع داروهای ترکیبی و روشی دارد که متخصص بی‌هوشی انتخاب می‌کند.

کند. طی این زمان معمولاً حس و حرکات عضو موردنظر از بین می‌رود بعد از عمل هم به تدریج بی‌حسی خنثی می‌شود و بیمار حس و حرکت طبیعی خود را به دست می‌آورد.

کدام روش بی‌عارضه‌تر است؟

هر کدام از این روش‌ها مزایا و معایب خاص خود را دارند برای مثال بی‌هوشی عمومی در درصد کمی از مواد می‌تواند با عارضه تهوع و استفراغ همراه باشد. بنابراین بیمار باید تا چندین ساعت بعد تحت نظر و کنترل قرار گیرد اما برای مثال اگر طی عمل عارضه‌ای مثل خونریزی و ... رخ دهد کنترل آن در بی‌هوشی عمومی آسانتر است. از طرف دیگر در بی‌حسی اسپینال بیمار نسبت به محیط، زمان و مکان آگاه است بعد از عمل زودتر راه می‌افتد و احتمال وقوع بعضی عوارض پس از عمل کمتر است بنابراین برای استفاده از هر یک از این روش‌ها معیارهای انتخابی خاصی وجود دارد و نمی‌توان گفت یک روش بر دیگری برتری دارد.

سوال‌های رایج در مورد بی‌حسی و بی‌هوشی

تزریق آمپول بی‌حسی در کمر چقدر درد دارد؟

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان گیلان

مرکز آموزشی درمانی پژوهشی الزهرا (س) رشت

بیهوشی عمومی یا بی حس نخاعی

بدن حتی به صورت موقت می تواند باعث ایجاد عوارض شود که یکی از آن ها شاید ریزش مو باشد.

خیلی از افراد از درد آمپول بی حسی در کمر می ترسند اما در حقیقت درد آن خیلی زیاد نیست به هر حال هر تزریقی درد مختصری دارد چون بالاخره یک سوزن باریک وارد پوست و بدن می شود. البته با توجه به پیشرفت هایی که در ابزارهای پزشکی داشته ایم امروزه از سوزن هایی با سایز بسیار باریک و ظریف استفاده می شود که هم عوارض انجام بی حسی اسپینال را کم می کند و هم درد حاصل از تزریق را کاهش می دهد.

روش اپیدورال و اسپینال باعث کمر درد شدید می شود؟

هر تکنیکی در پزشکی یک درصدی عارضه دارد حتی یک قرص سردرد ساده هم ممکن است باعث عوارض شود. روش های اسپینال و اپیدورال هم همینطور هستند. با توجه به وضعیت بیمار، همکاری او و تکنیک متخصص بیهوشی در درصد خیلی کمی از موارد ممکن است عارضه ایجاد شود که یکی از این عوارض کمردرد است اما باید بدانید که این عوارض بسیار محدود و موقتی هستند و با روش های خاصی که امروزه وجود دارند قابل کنترل هستند.

آیا بیهوشی باعث ریزش مو می شود؟

متأسفانه در عامه مردم تصورات غلطی در مورد بیهوشی وجود دارد. برای مثال بعضی ها معتقدند بیهوشی باعث ریزش مو می شود در حالی که این موضوع بار علمی ندارد و قابل پذیرش نیست. شاید فقط بتوان یک اصطلاح کلی را قبول کرد و آن هم این است که به هر حال بیمار طی عمل جراحی و بیهوشی از شرایط فیزیولوژیک خارج می شود و بعد مجدداً بهبود پیدا می کند. این موضوع ممکن است روی سیستم ایمنی بدن تأثیر بگذارد و مختل شدن سیستم ایمنی

شناسنامه پمفلت آموزشی	
موضوع	بیهوشی عمومی یا بی حس نخاعی
تهیه کننده	واحد آموزش سلامت
منبع :	پرستاری بیهوشی ۲ مهدی حبیبی ۱۳۹۱
تاریخ تهیه	۱۴۰۱
تاریخ بازنگری	۱۴۰۳
حیطه	خودمراقبتی

کد: ۳۰-FR-PG-PE-AZ

واحد آموزش سلامت

